

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2-6 A 11
00580 Helsinki
olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

19.4.2021

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@mmm.fi

Viite Lausuntopyyntö 9.4.2021 VN/9706/2021

Asia Valtioneuvoston asetus Tenojoen vesistön sivuvesistöasetuksen väliaikaisesta muuttamisesta

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön lausunto

Vuoden 2021 osalta Tenojoen sivuvesien kalastus on tarkoitus järjestää siten, että se tukee Suomen ja Norjan välistä väliaikaista sopimusta kieltää lohenkalastus määräaikaisesti. Vuoden 2021 Suomen ja Norjan välisissä kalastussäännön poikkeusmääräyksiä koskevissa neuvotteluissa on yksimielisesti todettu lohikantojen voimakas heikentyminen. Sivuvesistöissä tilanne edellyttää vastaavia toimia kuin Tenon pääuomassa. Tästä syystä myös sivuvesistöjen kalastusmääräykset on mukautettava siihen, että lohenkalastusta ei sallita Tenojoen vesistössä vuoden 2021 kalastuskaudella. Tämän esityksen mukaista sivuvesistöjä koskevan asetuksen pykälää muutettaisiin väliaikaisesti siten, että lohenkalastusta koskevia pykälää ei sovellettaisi kalastuskautena 2021 ja muun kalan pyyntiä koskevia pykälää tarkennettaisiin. Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoa valtioneuvoston asetuksesta Tenojoen vesistön sivuvesistöasetuksen väliaikaisesta muuttamisesta. Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) esittää lausuntonaan seuraavaa.

Tutkimusten mukaan Tenojoen vesistöön nousevat lohikannat ovat havaintohistorian heikoimmassa tilassa. Vuonna 2020 jokeen nousi vain reilut 14000 lohta. Lohikantojen heikon tilan takia Suomen ja Norjan viranomaiset ovat päätyneet esittämään lohenkalastuksen kieltämistä kokonaan kaudella 2021 Tenojoen vesistön alueella, mukaan lukien pääuoma ja sivujokien alueet joihin lohi nousee. Lohikantojen tilaan vaikuttavat rajoitukset toteutettaisiin Suomessa säätämällä valtioneuvoston asetuksella voimaan maiden välisen neuvottelun sopimus (täsmennykset kalastussääntöön), kieltämällä valtioneuvoston asetuksella lohenkalastus paikallisilta ja ulkopaikkakuntalaisilta määräajaksi (1.6.2021-20.8.2021) kokonaan Tenojoen vesistössä ja muuttamalla Tenojoen sivuvesistöjen kalastusta säätelevää valtioneuvoston asetusta. Tavoitteena olevaan lohikannan tilan parantamiseen tähdätään kolmen eri asetuksen avulla. Kaikista kolmesta toisiaan tukevista asetuksista on annettu erillinen lausuntopyyntö.

Esityksen mukaisilla muutoksilla Tenojoen Suomen puoleisilla sivujoilla kiellettäisiin lohenkalastus kokonaan kaudella 2021. Muiden kalojen, esimerkiksi harjuksen, siian, meritaimenen ja hauen, kalastus olisi edelleen mahdollista. Vapakalastusta koskevat säädökset mahdollistaisivat sivujoilla rantakalastuksen perhon lisäksi vavalla ja vieheellä. Lohien vapauttamisessa tapahtuvien mahdollisten vaurioiden välttämiseksi on esitetty velvollisuus käyttää väkasettömiä koukkuja ja kalan ylös nostamisessa vain haavi on sallittu. Vieheen koukkujen lukumäärää on rajoitettu yhteen 3-haaraiseen tai kolmeen 1-haaraiseen koukkuun. Viehekalastuskauden kesto säilyisi ennallaan Pulmanki-, Vetsi- ja Utsjoella 1.6.-31.8. ja muissa sivujoissa 1.6.-20.8.

SVK pitää tutkittuun tietoon perustuvaa kalastuksen säätelyä tarpeellisenä ja kannattaa Tenon lohikantoihin kohdistuvan kalastuksen määräaikaista kieltämistä kantojen elvyttämiseksi.

Esitetyt Tenojoen vesistön sivuvesistöasetuksen väliaikaiset muutokset tukevat tavoitetta lohikantojen elvyttämiseksi ja ovat riittävästi linjassa Tenojoen pääuoman kalastussääntöjen kanssa.

SVK esittää pykäläkohtaisiin yksityiskohtiin seuraavia muutoksia:

4§ Yleinen viikkorauhoitus. Yleinen kalastuksen viikkorauhoitus sunnuntaista kello 19 maanantaihin klo 19 ei ole tarpeellinen lohenkalastuksen ollessa kokonaan kiellettyä.

6§ Syöttiä ja koukkupyydyksiä koskevat rajoitukset. SVK esittää pykälään lisättäväksi maksimikoon sallituille koukuille. Koukkujen kokoa rajoittamalla minimoitaisiin rauhoitettujen lohien ulkopuolelta vahingossa tarttuminen. Kokorajoitukset eivät häittäisi muiden kalojen vapakalastusta. Perhoissa suurin sallittu koko numero 10 ja uistimissa suurin sallittu koukun kitakoko (koukun rungon ja kärjen välinen pituusmitta) 12 mm.

Muilta osin SVK katsoo esitettyjen pykälien ja muutoksien olevan tarkoituksenmukaisia.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Olli Saari
toiminnanjohtaja